

Helsinki 15.11.2023

Helsingin eläinsuojeluyhdistys HESY ry:n lausunto ilotulitteita koskevan selvitysluonnokseen

Rajat räiskeelle -kansalaisaloite oli suosittu ja paljon julkista keskustelua herättänyt aloite, jonka allekirjoitti yli 65 000 kansalaista. Kansan kanta oli selkeä, joten talousvaliokunnan hylkäävä päätös oli suuri pettymys.

Tervehdimme kuitenkin ilolla eduskunnan vaatimusta selvityksen tekemisestä, ja kiitämme työ- ja elinkeinoministeriötä kattavasta kartoitustyöstä ilotulitehaittojen vähentämiseksi.

Selvityksessä ehdotetut toimenpiteet ovat kannatettavia, mutta eivät riittäviä. Ne jättävät edelleen huomiotta ilotulittamisesta aiheutuvat haitat ja kustannukset kolmansille osapuolille.

Ilotulittaminen saastuttaa ympäristöä. Luontoon kerääntyvät ilotulitteiden hylsyjä sekä pahvi- ja muovirokkaa. Ilma saastuu kemikaaleista: ilmaan lentää joka uusivuosi tuhansia kiloa metalleja, erilaisia pienhiukkasia ja kaasuja.

Pelkäävien lemmikkien omistajat maksavat lemmikkiensä rauhoittavista reseptilääkkeistä tai uuden vuoden yön hotellikulut paikassa, jonne paukuttelu ei kuulu. Pelästyneiden kotieläinten omistajat maksavat eläinten loukkaantumisista aiheutuvat eläinlääkärikulut.

Kunnat käyttävät joka vuosi tuhansia euroja kuntalaisten uudenvuoden juhlien jälkien siivoamiseen.

Ilotulitteiden aiheuttamat silmä- ja muut vammat hoidetaan julkisen terveydenhuollon piirissä. Lääkäriliton mukaan pelkästään silmävammat ovat uudestavuodesta 2000 lähtien aiheuttaneet noin kahden miljoonan euron kustannukset.

Pelastuslaitokset on Pelastusopiston tilastojen mukaan hälytetty vuosittain sammuttamaan keskimäärin 120 ilotulitteiden aiheuttamaa tulipaloa. Yksi sammutus maksaa yhteiskunnalle 3000–10 000 euroa. Omaisuusvahinkojen on arvioitu olevan 580 000 euroa vuodessa.

Nämä ilotulitehaittojen julkiset kulut maksamme veroina me kaikki.

Ilotulitteiden maahantuojat ja -kauppiaat siis käärivät voitot, ympäristö kärsii ja yhteiskunta maksaa kulut. Ilotulitekauppa on malliesimerkki ulkoishaittoja aiheuttavasta taloudellisesta toiminnasta. Haittojen aiheuttamat kulut kuuluisivat ehdottomasti niiden aiheuttajien maksettaviksi, ja siksi vaadimme, että ilotulitteille asetetaan tuntuva haittavero.